

Nr 22.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förstärkning av åttonde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga; given Stockholms slott den 23 januari 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gösta Bagge.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 januari 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Bagge, fråga om förstärkning av åttonde huvudtitelns anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga samt anför härom följande:

Till kommittéer och utredningar genom sakkunniga ha under budgetåren 1936/42 för ecklesiastikdepartementets vidkommande anvisats och förbrukats följande belopp:

	Anslag:	Belastning:
1936/37	200,000 ¹⁾	226,447
1937/38	250,000 ²⁾	270,904
1938/39	250,000	240,926
1939/40	250,000	193,396
1940/41	180,000 ³⁾	205,208
1941/42	140,000	

¹⁾ Jämte reservation å 47,425 kronor från budgetåret 1935/36.

²⁾ Härav 50,000 kronor från anslaget till oförutsedda utgifter (propositionen 1938: 282).

³⁾ » 40,000 » såsom förstärkning på tilläggsstat II (propositionen 1941: 292).

Bokföringsmässigt utvisade kommittéanslaget vid ingången av budgetåret 1941/42 en behållning av (140,000 + reservation 40,543 =) 180,543 kronor; reservationen utgjordes alltså praktiskt taget av det tilläggsstatsanslag av 40,000 kronor, varmed anslaget enligt beslut av 1941 års riksdag förstärkts. I verkligheten belastades anslaget emellertid redan vid budgetårets början med tryckningskostnader och andra eftersläpande utgifter, vilka till ett belopp av 10,607 kronor hänförde sig till redan avslutade utredningar.

Under den hittills gångna delen av innevarande budgetår ha, såsom framgår av den i årets riksdagsberättelse intagna kommittéredogörelsen, ett flertal sakkunnigberedningar slutfört sina uppdrag. Så är fallet beträffande utredningen rörande prästerskapets familjepensionering, utredningen rörande placering av prästlönefonder, den fortsatta utredningen om församlingsindelningen i Stockholm, den fortsatta revisionen av svenska kyrkans evangeliebok m. m. samt utredningen i fråga om gäldandet av kostnader för iordningställande av vissa gator i Lund. Hösten 1941 ha vidare läkarutbildningssakkunniga slutfört första delen av sitt uppdrag och avgivit betänkande med förslag rörande utbildningen till medicine licentiatexamen. I samband härmed ha till årsskiftet 1941—42 tryckningskostnader och andra utgifter för nämnda kommittéer och utredningar till ett sammanlagt belopp av 23,442 kronor reglerats.

För övriga under ecklesiastikdepartementet verksamma, från kommittéanslaget bekostade sakkunnigberedningar ha enligt från statskontoret erhållna uppgifter under innevarande budgetårs första hälft utbetalats följande belopp, nämligen för

	Kronor:
1939 års betygssakkunniga	5,540
1940 års arkivsakkunniga	14,377
1940 års sakkunniga för den högre tekniska undervisningen	10,428
1940 års skolutredning	68,071
Liturgisk-musikaliska kommittén	2,324
Utredningen rörande de ecklesiastika lönebeställernas räntabilitet m. m.	1,678
Filmutredningen	1,033

Summa 103,451.

Under åttonde huvudtiteln ha tidigare varit uppförda särskilda anslag till statens konstråd och till teaterrådet. Innevarande budgetår bestridas emellertid kostnaderna för dessa institutioner från anslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga. Från sistnämnda anslag skola dessutom gäldas en tredjedel av kostnaderna för den inom justitiedepartementet pågående utredningen rörande åtgärder för bekämpande av ungdomsbrottsligheten m. m. samt hälften av kostnaderna för de av chefen för finansdepartementet tillkallade 1941 års lärlönesakkunniga. Åttonde huvudtitelns kommittéanslag belastas även av vissa kostnader för 1940 års civila byggnadsutredning. Från nämnda anslag har för teaterrådets, konstrådets och nyssnämnda sakkunnigutredningars verksamhet under de sex första månaderna av innevarande budgetår utbetalts tillhopa 14,491 kronor.

Av kommittéanslaget bestrides slutligen viss del av kostnaderna för sakkunniga biträden vid beredning av ärenden av kyrkligt-ekonomisk natur inom departementet. Utgifterna härför ha innevarande budgetår intill årsskiftet 1941—42 utgjort 15,123 kronor.

Av den nu lämnade redogörelsen framgår, att åttonde huvudtitelns kommittéanslag under andra halvåret 1941 belastats med utgifter på (10,607 + 23,442 + 103,451 + 14,491 + 15,123 =) 167,114 kronor eller i runt tal 167,000 kronor. En omedelbar och avsevärd förstärkning av anslaget är alltså ofrånkomlig. Storleken av den erforderliga förstärkningen är svår att beräkna, bland annat med hänsyn till de betydande variationer, som utbetalningarna företett under olika månader. Till belysande härav må nämnas, att medan kostnaderna i augusti och september 1941 belöpte sig till i genomsnitt 18,000 kronor per månad, stego de under årets två sista månader till mer än det dubbla eller till i genomsnitt 37,500 kronor per månad.

Vid bedömningen av medelsbehovet bör uppmärksammas, att en av de större inom departementet pågående utredningarna, nämligen den som bedrivs av 1939 års betygssakkunniga, numera praktiskt taget slutförts. De sakkunniga ha erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att i tryck avgiva sitt betänkande; kostnaderna för tryckningen av detsamma kommer att belasta anslaget för innevarande budgetår. Beträffande övriga större sakkunnigutredningar har det befunnits önskvärt, att särskilt 1940 års skolutredning och 1940 års sakkunniga för den högre tekniska undervisningen bedriva sitt arbete utan tidsutdräkt. Inom skolutredningen torde under första hälften av innevarande år komma att i korrektur föreligga ett betänkande angående skolväsendets organisation. Ytterligare må nämnas, att Kungl. Maj:t, i anledning av framställning av 1941 års kyrkomöte, bemyndigat mig att tillkalla sakkunniga för att inom ecklesiastikdepartementet biträda med redigering av det av kyrkomötet antagna evangelieboksförslaget; detta arbete torde böra bedrivas i sådan takt, att den nya evangelieboken må kunna av Kungl. Maj:t fastställas före nästa kyrkoårs början.

Jag beräknar med ledning härav, att för de under ecklesiastikdepartementet verksamma utredningarna under första halvåret 1942 kommer att erfordras ett belopp av i runt tal 125,000 kronor. Härtill komma kostnaderna för teaterrådet, konstrådet samt sådana under andra departement verksamma utredningar, vilkas utgifter delvis bestridas från åttonde huvudtitelns kommittéanslag. För dessa ändamål kan medelsbehovet under senare hälften av detta budgetår approximativt uppskattas till 35,000 kronor. Slutligen torde kostnaderna för de inom departementet anlidade sakkunniga biträdena under samma tid kunna angivas till i runt tal 15,000 kronor. Det sammanlagda medelsbehovet från årets början till utgången av juni månad 1942 skulle alltså uppgå till 175,000 kronor. Å andra sidan fanns vid årsskiftet en behållning å anslaget av i runt tal 13,000 kronor, varjämte av utgifterna för sakkunniga biträden högst 11,000 kronor skola gottgöras kommittéanslaget från kyrkofonden. Anslaget lär följaktligen behöva förstärkas med (175,000 — 13,000 — 11,000 =) i avrundat tal 150,000 kronor.

Det synes böra framhållas, att de kostnader, som bestridas från anslaget, till övervägande del utgöras av ersättningar för mistade löneförmåner. I fråga om expenskostnader ha kommittéer och sakkunniga anmanats att iakttaga största sparsamhet.

Såsom en provisorisk åtgärd har Kungl. Maj:t denna dag anbefallt statskontoret att från åttonde huvudtitelns anslag till extra utgifter överföra ett belopp av 30,000 kronor till kommittéanslaget. Jag förutsätter emellertid att, såsom i liknande fall tidigare skett, sistnämnda belopp må, vid bifall till nu ifrågavarande proposition, åter tillföras extra utgiftsanslaget.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 under åttonde huvudtiteln anvisa ett *reservationsanslag* av ..... kronor 150,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

G. v. Krusenstjerna.